

*De dans
van de schimmen*

Helene Person

© 2024 H. Person / Uitgeverij U2pi

Titel: De dans van de schimmen

Auteur: Helene Person

omslagillustraties: Helene Person

Uitgeverij U2pi BV, Den Haag, www.uitgeveriju2pi.nl

Druk: JouwBoekdrukkerij.nl

ISBN: 978 94 9329 973 3

NUR: 320

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Voorwoord

Op tafels lagen verschillende edities van tijdschriften. Het Caribisch gebied bij Zuid-Amerika werd op de collage gesymboliseerd.

Het is de plek Davenport, met de hoofdstad Zorg en Hoop. Wil je iets oppikken van deze plek, dan moet je het voor je zien. Tegelijkertijd moet je het gevoel laten meespreken. Wat meetelt is het verhaal.

Ten zuiden van de gebouwen recht voor mij hing een grote blauwe wolk in de vorm van een pauw.

Er hing een rode gloed rondom, die aangewakkerd werd bij zonsopkomst. De vonken die eruit sprongen schitterden als Swarovski-stenen.

Kleine, witte vlokken als donsveren maakten zich los en zweefden in de lucht.

Het zonlicht, dat zijn warmtelicht liet schitteren op mijn straat de Hermitageweg, gaf mij een superieur gevoel. En vormde een geheel met mijn loyaliteit aan deze straat.

Aan de zijkant van de weg stonden mannen een kaartspel te schudden, leunend bij de bushalte van lijn 1.

Omheiningen dienden als zitbanken. Marktvrouwen, werkende moeders en schoolkinderen liepen overal te schreeuwen, gieren en brullen. Zij vertoonden met de brede hoek van hun mond een glimlach.

De kinderen stapten een voor een in de bekende Ame-

rikaanse schoolbus, omdat de afstand naar school te groot was.

De Hermitage was de spil van mijn schaduw.

Het gras langs de weg was groen en hoog opgeschoten.

De bloemblaadjes, zo zacht als Javaanse kleuren, waren bedekt met het zonlicht.

De zinkplaten boven op de daken lieten harmonica-vormen zien.

Tegen de avond scheen de lantaarnpaal zijn straatlicht op de kleine naburige huizen.

Wil je iets oppikken van een plek, dan moet je het voor je zien en je gevoel laten meespreken zonder rancunes. Om de werkelijkheid te zien, moet je eerst de moed hebben om te overleven, rationeel, irrationeel..., het doet er niet toe.

De tijd zorgt voor het geheugen, herinneringen, heimwee en eenzaamheid, en is zienderogen gekluisterd aan het avontuur.

Inleiding

Ik werd wakker en voelde dat we nog steeds met z'n tweeën waren. Het kleine meisje dat ik vroeger was, droeg ik nog steeds bij mij. Zij was onmisbaar.

Het was onontkoombaar, door de schaduw, de branding en herinnering aan mijn verleden.

Het continent vormde voor mij een bedreiging en ik wilde dit weerspiegelen met de realiteit, door erachter te komen wat het leven waard maakt.

Is het communiceren met een ander of is het een zoektocht door het universum?

Ik ben van Surinaams afkomst. Ik ben niet grootgebracht door mijn ouders. Een groot gedeelte van mijn jeugd bracht ik door bij familieleden.

Mijn ouders leerde ik op latere leeftijd kennen.

Vlak voor mijn negentiende verjaardag emigreerde ik op 12 september 1977 naar Nederland.

Ik ging in de gezondheidszorg werken om zelf in mijn levensonderhoud te voorzien.

Op 26-jarige leeftijd kreeg ik een dochter en zette mijn onderbroken opleiding voort.

Ik begon in 1988 met mijn opleiding. Het duurde ruim vijf jaar voor ik mijn diploma behaalde, dat ik altijd in mijn bezit wilde hebben.

In 1993 studeerde ik af als ziekenverzorgende.

Ik ben nog steeds werkzaam in de gezondheidszorg.

Door veel van het gedrag van de mens en zijn behoeften te bestuderen, zag ik een bepaald patroon dat ik niet los kon laten.

De ene vraag die dan nog voor mij overbleef om ruimte te creëren in mijn hoofd was: wat maakt de mens uniek?

Dit verhaal speelt zich af in Davenport, de Hermitage. Ik ben geboren op 27 september 1957 in Suriname te Paramaribo. Mijn naam is Serena.

Ik ben de oudste dochter van een middenstandsgezin. Mijn ouders zijn niet getrouwd. Ze hebben in de stad Paramaribo gewoond. Als kind geef je geen betekenis aan je opvoeding, omdat je jong bent en je hart openligt voor alles. Ik heb een opvallend postuur, ben van nature slank, heb zwart krullend haar en dikke ronde lippen, en ben atletisch gebouwd.

Ik werd opgevoed door Jaclyn. Zij had acht kinderen ter wereld gebracht samen met haar welgestelde echtgenoot Leonard.

Leonard werkte op de markt aan de Kankantriestraat te Paramaribo. Deze markt heette Pikinwojo. Het echtpaar woonde aan de Zonnebloemstraat. Het huis waar ik samen met hen verbleef, was gelijkvloers, aan de voorkant lag een veranda die als keuken diende en een woonkamer, aan de achterzijde waren drie slaapkamers.

De badkamer en de wc stonden buiten op het perceel. Aan de achterkant van het perceel hadden ze een moestuin. Rondom het perceel had je verschillende fruitbomen.

Toen ik erachter kwam dat ik hier voorgoed zou blijven, durfde ik de leden van het gezin niet tegen te werken.

Ik keek zwijgzaam toe wat er om mij heen gebeurde. Ik heb ook leuke tijden gehad. Wij hadden op het perceel geen drinkwater om in ons “levensonderhoud” te voorzien.

Wij liepen een aantal meters van huis om water te halen bij een waterpomp. Het waterleidingbedrijf van Zorg en Hoop had binnen de bebouwde kom op een hoek van de straat een pomp geplaatst. Het waren zinken of plastic emmers zonder deksel die je op je hoofd moest dragen. De emmers werden ook druk gebruikt bij hevige regenbuien.

Leonard had vanuit de voordeur een uitzicht van een aantal meters waar hij ons goed in de gaten kon houden.

Hij kon van een afstand zien wie als eerste bij de pomp was. Degene die als eerste de waterpomp bereikt had, moest zorgen ook als eerste thuis te komen.

Ondanks het feit dat je iets later thuiskwam, vroeg hij altijd naar de reden waarom het zolang geduurd had. Er werd geen straf opgelegd.

Het drinkwater op straat halen heeft jaren geduurd.
Jaclyn hield zich bezig met de algemene dagelijkse levensverrichtingen.

Thuis kregen wij drie keer daags te eten.

Iedere dag werd op de minuut af op dezelfde tijd gegeten. Met z'n allen zaten wij aan een ronde tafel.

's Morgens brood met beleg, 's middags rijst en 's avonds brood of rijst.

Er was altijd heel veel rijst over om te bakken in olie met gezouten vis of met een beetje kruiden erdoor.

Je had ook de mogelijkheid rijst met suiker te eten.

's Morgens kreeg je brood mee naar school en limonade. Dit was voor de schoolpauze bestemd. De limonadesiroop was zelfgemaakte siroop die je op moest lossen met water. De smaak van de passievrucht gaf een zoete geur van parfum in de mond.

De kleding die ik droeg was grotendeels tweedehands. Het was afkomstig van mijn nichten.

Mijn schoenen waren soms groot en versleten. Mijn lievelingsschoenen waren waterschoenen en klompen.

De klompen werden door Leonard ambachtelijk vervaardigd. De klompen waren van hout, waar een stuk buiten-fietsband bovenop werd vastgemaakt met spijkers aan de zijkanten.

Wanneer ik uitgenodigd werd om naar een verjaardagfeest te gaan, droeg ik vrijetijdskleding en schoe-

nen die er netjes uitzagen.

Ik heb altijd moeite gehad met het aantrekken van mijn schoenen.

Op een dag had ik mijn schoenen verkeerd aangetrokken op weg naar school.

Toen ik dichterbij huis kwam, zaten mijn neven en nichten buiten op de zitbank.

Het eerste geschreeuw wat ik hoorde was: “Mama, kijk Serena heeft haar schoenen verkeerd aangetrokken. Ik heb dit zien gebeuren toen zij vanmorgen naar school vertrok en ik heb niets tegen haar gezegd.”

Jaclyn vroeg: “Waarom heb je niets tegen Serena gezegd.”

“Mama, ik vond dat ze haar schoenen goed moest leren aantrekken.”

Ik ben heel erg op mijn nichten gaan letten, wat ze deden met etenstijd, wassen en aankleden.

Ik mocht nooit varkensvlees eten, omdat ik last kreeg van een plotselinge afwijking van mijn huid. In combinatie met vlekken en bulten. Wanneer er varkensvlees op het menu stond, dan kookte Jaclyn een apart potje voor mij.

Tijdens het opscheppen van de maaltijden was ik altijd de laatste. Want ik durfde niet voor te dringen. Ik verleende altijd voorrang aan mijn nichten en neven. Ik waste mij twee keer op een dag. Wanneer het te

warm was en het net als een hittegolf aanvoelde, dan waste ik me drie keer op een dag.

Ik vond het leuk om in de stortregenbuien te baden, omdat er dan soms ontelbare hoeveelheden vruchten van de boom vielen.

Soms ging ik bij de burens alle vruchten die op de grond lagen oprapen.

Wanneer de rok van mijn jurk vol zat, rende ik terug naar huis en kiepte de inhoud in een emmer. Soms rolden de vruchten overal op de vloer.

Leonard en Jaclyn hadden met ons afgesproken, mocht er een stortregenbui zich voor doen, in combinatie met bliksemschicht en donder, dan mochten wij van hen niet verder in de regen baden.

Wanneer ik niet in de stortregenbui ging baden, bleef ik als een uil voor het raam turen.

Ik besepte dan hoe mooi het stromende regenwater was dat uit de hemelsblauwe lucht viel.

Aandachtig keek ik naar de regendruppels die van het veranda-afdakje druppelden.

Sommige druppels vielen als een honingdraad naar beneden.

Nadat de storm was gaan liggen, deed ik het raam open. De zon scheen op het natte, glinsterende groene gras. De geur van het natte gras trok mijn aandacht.

Ik haalde mijn neus op en liet de zoete geur van de natuur door mijn neusgaten binnendringen.